

41. Parça – Slavery

slavery: kölelik	dark: karanlık, koyu	force: zorlamak
without: meksizin	pay: ödeme, ödemek	endure: katlanmak
harsh: sert	condition: durum, hastalık	freedom: özgürlük
right: hak	treat: davranmak /	property: mal, mülk
prior to: den önce / before	abolition: fesh	suffer: müzdarip olmak
face: yüzsüz olmak	discrimination: ayrımcılık	violence: şiddet şiddet
study: çalışmak	understand: anlamak	impact: etki, etkilemek

Slavery was a dark period in history. People were forced to work without pay. They endured harsh conditions and had no freedom. Did slaves have rights? No, they didn't. They were treated as property. Prior to the abolition of slavery, many people suffered. They faced discrimination and violence. Historians study this period to understand its impact on society.

42. Parça – Deforestation

at a rate}

deforestation: ormansızlaşma	significant: önemli	issue: mesele
cut down: azaltmak	alarming: endişe verici	rate: oran (interest)
cause: sebep olmak/result in	widespread: yaygın	environmental: çevresel
damage: hasar vermek	disappear: gözden kaybolma	wildlife: vahşi yaşam
habitat: yaşam alanı	destroy: tahrip etmek	abundant: bol
shrink: küçülmek	rapidly: hızlıca/quickly	due to: den dolayı
crucial: hayati/vital	take action:	protect: korumak
		sterile

Deforestation is a significant issue in many parts of the world. Trees are cut down at an alarming rate. This causes widespread environmental damage. Forests are disappearing, and wildlife habitats are destroyed. In the past, forests were much larger and more abundant. However, they are shrinking rapidly due to human activities. It is crucial to take action to protect our forests.

43. Parça – Babies

knowledge: bilgi	learn: öğrenmek	world: dünya
sense: his, hisse almak	for example: örneği- mesala	color:
shape: şekil, şekillendirmek	hear: duymak	sound: ses / mantıklı
watch: izlemek	imitate: kopyalamak	others: diğerleri
such as: örneğin gibi / like	parents: aileler	caregiver:
understand: anlamak	surrounding:	initial: başlangıç, ilk taraf
be based on:	experience: deneyim deneyimlemek	them:

Babies are born with limited knowledge. They learn about the world through their senses. For example, they see colors and shapes and hear sounds. Babies also learn by watching and imitating others, such as their parents or caregivers. Babies begin to understand more about their surroundings. Their initial knowledge is based on their experiences with the world around them.

44. Parça – Cortisol

body: vücut, cisim, gövde	help: yardım etmek	deal with: ele almak
call: çağırma	tough: sıkı, zor	situation: durum
release: salmak, salıvermek	go up: yukarı çıkmak	important: önemli
damage: zarar vermek	disappear: gözden kaybolmak	wildlife: vahşi yaşam
handle: ele almak	keep:	

Cortisol is a hormone in our bodies. It helps us deal with stress. There is a gland called the adrenal gland. It makes cortisol. In tough situations, our bodies release cortisol to help. So, cortisol levels can go up. But too much cortisol can be bad for us. It's important to handle stress to keep cortisol levels normal.

45. Parça – Aztecs

civilization: medeniyet	build: inşa etmek	great: harika, büyük
empire: imparatorluk	be known for:	advanced: ileri gelişmiş
impressive: etkileyici	complex: karmaşık	structure: yapı
city: şehir / street avenue	temple: tapınak	market: piyasa
religious: dini	skilled: hünarlı	craftsmen:
trader: tüccar	achievement: başarı	a lot: çok sayıda
eventually: nihayetinde	achieve: başarmak	century: yüzyıl
	collapse: çökmek yıkılmak	millennia: bin yıl

The Aztecs were a civilization. They lived in Mexico many years ago. They built a great empire in Central America. The Aztecs were known for their advanced agriculture, impressive architecture, and complex social structure. They had large cities with temples, pyramids, and markets. The Aztecs also had a rich culture with art, music, and religious ceremonies. They were skilled craftsmen and traders. They achieved a lot, but the Aztec civilization eventually collapsed in the 16th century.

decades ⇒ on yıl

46. Parça – Ancient Greek Philosophers

live: canlı, yaşamak

ask: sormak

question: soru sormak

universe: evren

include: içermek

write: yazmak

teach: öğretmek

topic: konu

idea: fikir

influence: etkili
etkilemek

thinking: düşünme

Ancient Greek philosophers lived in Greece a long time ago. They asked questions about life, the universe, and everything. Famous Greek philosophers include Socrates, Plato, and Aristotle. They wrote books and taught students about topics like ethics, politics, and nature. Their ideas have had a big influence on Western philosophy and thinking.

47. Parça – Space Junk

Uzay Çöpi

space: uzay

outer:

satellite: uydu

debris: kalıntı, enkaz

spacecraft:

exploration: keşif

junk: çöp

so far: şu ana kadar

recently: son zamanlarda

orbit: yörünge

manage: yönetmek

grow: büyümek

launch: piyasaya sürmek, fırlatmak

leave behind:

pose: oluşturmak

properly: uygun
biçim
şekilde

Space junk is a growing problem in outer space. So far, we have launched many satellites and rockets into space. Recently, we have left behind more and more debris. To date, this debris is orbiting the Earth and poses a risk to spacecraft. We need to manage space junk properly for future space exploration.

have/has $\sqrt{3}$

launchpad

Solans

48. Parça – Computer Games

Present Perfect / have has V?

become: olmak
 so far: şu ana kadar
 countless: sayısız
 player: oyuncu
 world: dünya

recent: son, yeni
 developer: geliştirici
 exciting:
 opportunity: fırsat
 also: aynı zamanda

play: oynamak
 create: yaratmak
 release: salıvermek
 explore: keşfetmek
 complete: tamamlamak

Computer games have become very popular in recent years. Many people have played games on their computers or consoles. So far, developers have created countless games. In the future, more exciting games will be released. Players will have the opportunity to explore new worlds. They will also complete challenges.

My friend became the department head.

have V3
has

ANGORA DİL

Regular ⇒ decide, decided, (decided (d,ed,ied))

Irregular ⇒ think, thought, thought

PARÇA 49 - FOSSIL FUELS

Irregular ⇒ write, wrote, written

SERTAN HOCA İLE YDS ÖN HAZIRLIK KURSU

Ne Öğreneceğim / Ne işime yarayacak

Edilgen yapılar

Be V3

Kalem satın alındı.
The pencil was bought
I, n
be V3

Be: present: am/is/are /// past: was/were /// perfect: been

Vocabulary

burn (verb): yakmak /// yanmak I burned myself: kendimi yaktım...

emission (noun): emisyon, salınım

release (verb): salmak, salıvermek

come from (v): -den gelmek / I just came from the stadium...

thing (n): şey // I was thinking a thing.

power plant (n): güç/enerji santrali /// plant: bitki...flower...

trap (v): tuzak, hapsetmek

heat (v / n): ısı, ısıtmak /// room temperature: oda ısısı

contribute (to) (v): katkı sağlamak, sebep olmak

global warming (n): küresel ısınma

lead to (v): sebep olmak – cause – bring about – result in – give rise to - trigger

harm (v): zarar, zarar vermek /// damage: zarar vermek, hasar vermek, hasar

environment (n): çevre, environmental: çevresel, çevre ile ilgili

reduce (v): azaltmak /// reduction (n): azaltma

protect (v): korumak /// shield, shelter, safeguard, conserve, preserve: korumak /// protection: koruma

planet (n): gezegen /// universe: evren

Multiple Choice

1. thing means ----.

A) çevre (environment)

B) şey

2. environment means ----.

A) ısı (heat)

B) çevre

3. contribute means ----.

A) katkı sağlamak B) salmak (release)

4. lead to means ----.

A) sebep olmak B) yakmak (burn)

5. protect means ----.

A) -den gelmek (come from) B) korumak

Collocation

1. fossil ----

A) fuels B) environment

2. ---- plants

A) thing B) power

3. Earth's ----

A) atmosphere B) emissions

4. to ---- our environment

A) lead to B) protect

Context

1. Fossil fuels like coal, oil and gas are burned.

A) Biz kömür, petrol ve gaz gibi fosil yakıtları yakarız.

B) Kömür, petrol ve gaz gibi fosil yakıtlar yakılır.

2. Carbon dioxide emissions are released into the air.

A) Karbondioksit emisyonları havaya salınır.

B) Karbondioksit emisyonlarını havaya salarız.

3. These emissions come from things like cars, factories, and power plants.

A) Bu emisyonlar, arabalar, fabrikalar ve güç santralleri gibi şeylerden gelirler.

B) Bu emisyonların gelimi arabalar, fabrikalar ve güç santrallerine benzeyen şeylerdendir.

4. Carbon dioxide is a greenhouse gas.

A) Karbondioksit bir sera gazıdır.

B) Karbondioksit bir sera gazıydı.

5. Heat is trapped in the Earth's atmosphere by the greenhouse gas.

A) Isı sera gazı tarafından Dünya'nın atmosferinde hapsedilir.

B) Dünya'nın atmosferinde ısıyı sera gazı hapsedir.

am/is/are V3

was/were V3

have been
has been

6. It contributes to global warming.

A) Küresel ısınmaya katkıda bulundu. }

✓ B) Küresel ısınmaya katkıda bulunur.

7. Too much carbon dioxide can lead to climate change.

A) Çok fazla karbondioksit iklim değişikliğine sebep olur.

B) Çok fazla karbondioksit iklim değişikliğine sebep olabilir.

olasılık } may
might
could
be likely to

8. It can then harm the environment.

A) Daha sonra çevreye zarar verebilir.

B) Daha sonra çevreye zarar vermeli.

must / have to

9. So, it's important to reduce carbon dioxide emissions to protect our planet.

A) Bu yüzden, karbondioksit emisyonlarını azaltmak gezegenimizi korumak için önemliydi.

B) Bu yüzden, karbondioksit emisyonlarını azaltmak gezegenimizi korumak için önemlidir.

Presentation

Fossil fuels like coal, oil and gas **are burned.**

are burned: pasif /// yakılır... V1-geniş zaman

Fossil fuels like coal, oil and gas **were burned.**

Fossil fuels like coal, oil and gas have been burned.

Carbon dioxide emissions **are released** into the air.

(be) are released: present simple pasif

Are released: salınır

Are being released: salınıyor – şu an salınıyor

Were released: salındı

Have been released: salınmakta /salındı – geçmişte başladı bitip bitmediği belli değil...

Were released: past simple pasif

Have been released: present perfect pasif

are being released: present continuous pasif

Heat **is trapped** in the Earth's atmosphere by the greenhouse gas.

is trapped: present simple pasif – hapsedilir – her zaman oluyor

is being trapped: hapsediliyor şu an oluyor

was trapped: hapsedildi başladı bitti...

has been trapped: hapsedilmekte/hapsedildi: başladı ama bitip bitmediği belli değil

50. Parça – Procrastination

procrastinate: ötelemek	because: çünkü, -dığı için	boring: sıkıcı
difficult: zor / hard	thing: şey	procrastination: öteleme
bad – worse – the worst: kötü-daha kötü-en kötü	in the long run: uzun müddette	cause: sebep olmak
guilty: suçlu XX innocent: masum	good-better-the best: iyi-daha iyi-en iyi	tackle: ele almak
task: görev XXXduty: görev	right away: at once: derhal...	

We might procrastinate because we find the task boring or difficult. Many people procrastinate with things like homework. But procrastination can make things worse in the long run. It can cause stress and make us feel guilty. So, it's better to tackle tasks right away.

We might procrastinate because we find the task boring or difficult. Öteleyebiliriz çünkü biz görevi sıkıcı ya da zor buluruz.

Might procrastinate: fiil: öteleyebiliriz / erteleyebiliriz

Might ifadesi burada 'ebilir' anlamında 'olasılık' bildirmek için kullanılmıştır ve yerine 'may, could, can, be likely to' ifadeleri de kullanılabilirdi.

Find: present simple

(((kim))) biz

(((ne yapabiliriz))) öteleyebiliriz

Çünkü

(((kim))) biz

(((ne yaparız))) buluruz

(((neyi))) görevi

(((nasıl))) sıkıcı ya da zor

Many people procrastinate with things like homework. Birçok insan ödev gibi şeyleri öteler.

Ana fiil: procrastinate: V1-present simple...

(n): procrastination: öteleme, erteleme

Like: 'gibi' anlamında 'örnek' vermek için kullanılmıştır ve yerine 'such as' kullanılabilirdi.

(((kim))) birçok insan

(((ne yapar))) öteler

(((neyi))) birşeyleri

(((ne gibi birşeyleri))) ödev gibi birşeyleri

But procrastination can make things worse in the long run. Ama öteleme uzun müddette şeyleri daha kötü yapabilir.

Ana fiil: can make: yapabilir: 'can' 'olasılık' anlamında kullanılmış ve yerine 'may, might, could, be likely to' ifadeleri kullanılabilir.

Kullanabilirdi: aktif

--- the long run

A) on B) in C) at D) over E) with

AMA

(((ne))) öteleme / erteleme

(((ne yapabilir))) yapabilir

(((neyi))) şeyleri

(((nasıl))) daha kötü

(((ne zaman))) uzun müddette / uzun vadede /// uzun sürede

'run' normalde koşmak, yönetmek/yürütmek manalarında kullanılır ancak aynı zamanda süre bildirmek için burada olduğu gibi kullanımı da söz konusudur.

It can cause stress and make us feel guilty.

Ana fiil: can cause: sebep olabilir

Cause: sebep olmak: lead to, bring about, trigger, result in, give rise to

*** Playing computer games make me feel good. Bilgisayar oyunları oynamak beni iyi hissettirir.

Reading makes me relaxed: Kitap okumak beni rahatlatır.

Running makes me feel better: Koşmak beni daha iyi hissettirir.

He makes me buy him a hamburger every weekend. O her hafta sonu bana ona bir hamburger aldırır.

He makes me help him: o bana ona yardım ettirir.

You make me prepare more material: siz bana daha fazla material hazırlattırırsınız.

I make him wash my face .

I make you find me more students: ben size bana daha fazla öğrenci buldurturum.

You make me wash your car: siz bana arabanızı yıkattırırsınız.

I make you study everyday: size hergün çalıştırırım.

I make you do your homework every weekend: her hafta sonu ödevinizi size yaptırırım.

Simem make me help her.

It: öteleme: procrastination

(((ne))) o

(((ne yapabilir))) sebep olabilir

(((neye))) strese

Ve

((ne yapabilir)) hissettirebilir

((nasıl)) suçlu

((kime)) bize

So, it's better to tackle tasks right away. Dolayısıyla görevleri derhal ele almak daha iyidir.

Dolayısıyla / bu yüzden

((nasıl)) daha iyi

((ne yapmak)) ele almak

((neyi)) görevleri

((ne zaman)) derhal

Ötelemek: procrastinate

Uzun müddette: in the long run

Derhal: at once, right away

Ele almak: tackle

51. Parça – The Sun's Energy

give: vermek	shine: parlamak	billion: milyar /// million: milyon
use: kullanmak	a long time: uzun bir süre	in the past: geçmişte
grow: büyümek, yetiştirmek	dry: kuru, kurutmak	clothe: kıyafet
thing: şey	solar panel: güneş paneli	important: önemli

The Sun gives us energy. It has been shining for billions of years. Every day, it shines on the Earth and gives us light and warmth. People have used the Sun's energy for a long time. In the past, they used it to grow crops and dry clothes. Today, we use the Sun's energy for things like solar panels. So, the Sun's energy is important for our lives.

The Sun gives us energy. Güneş bize enerji verir...

The Sun that gives us energy is invaluable for humans.

- (((ne))) güneş
 (((ne yapar))) verir
 (((kime))) bize
 (((ne verir))) enerji
 (((nasıldır))) paha biçilmezdir
 (((kim için))) insanlar için

Ana fiil nedir: gives: V1-present simple: verir

- (((ne))) Güneş
 (((ne yapar))) verir
 (((kime))) bize
 (((ne verir))) enerji

It has been shining for billions of years. Milyarlarca yıldır parıldamakta.

Has been shining: present perfect continuous

Have / has been Ving: present perfect cont... eee hocam present perfect

Have / has V3 dedin ve geçmişte başlamış sonu belli değil dedin...

Have / has been Ving içinde diyorsun ki present perfect continuous: geçmişte başlamış, zamansal bir ifadeyle birlikte verilmiş genelde ve yine genelde geleceğe geçiş yapmış...

I **have been running** for the last 2 hours.

For + zaman ifadeleri genelde bizi PRESENT PERFECT tense lere götürür.

Simple present: S V1-geniş zaman

Present **Cont:** S am/is/are Ving: yor-şu an

Simple Past: S V2: dı-di-geçmiş zaman

Past Cont: was/were Ving: yordu – geçmişte kesilen eylem

Present perfect: S have/has V3: geçmişte başlamış sonu belirsiz genelde now noktası ile bağlantı

Present perfect **cont:** S have/has been Ving:

Cont ⇒ (Be) Ving
Cont

Every day, it shines on the Earth and gives us light and warmth. Her gün dünya üzerinde parıldar ve bize ışık ve sıcaklık verir.

Shines / gives: v1-present simple

(((ne zaman))) her gün

(((ne))) güneş/o

(((ne yapar))) parıldar

(((nerede))) dünya üzerinde

Ve

(((ne yapar))) verir

(((kime))) bize

(((ne))) ışık ve sıcaklık

People have used the Sun's energy for a long time. İnsanlar uzun zamandır güneş enerjisini kullanmaktalar.

(((kim))) insanlar

(((ne yaptılar))) kullandılar

(((neyi))) güneş enerjisini

(((ne zamandır))) uzun zamandır

Ana fiil: have used: present perfect

She uses-V1: kullanır

She is using-present cont: kullanıyor

She used: V2-kullandı

She was using: past cont: kullanıyordu

She will use: gelecek – kullanacak

She has used: present perfect-kullanmakta

She has been using: kullanmakta-present perfect cont...

In the past, they used it to grow crops and dry clothes. Geçmişte onlar ürünleri yetiştirmek ve kıyafetleri kurutmak için güneş enerjisini kullandılar.

It: sun's energy...

Used: V2: past simple: kullandı...

(((ne zaman))) geçmişte

(((kim))) onlar

(((ne yaptılar))) kullandılar

(((neyi))) onu

(((neden / ne için))) yetiştirmek için

(((neyi yetiştirmek))) ürünleri

Ve

(((ne için / neden))) kurutmak için

(((neyi))) elbiseleri

Today, we use the Sun's energy for things like solar panels. Bugün biz güneş enerjisini güneş panelleri gibi şeyler için kullanırız.

Ana fiil: use

Gibi: like / such as...

(((ne zaman))) bugün

(((kim))) biz

(((ne yaparız))) kullanırız

(((neyi kullanırız))) güneş enerjisini

(((ne için kullanırız))) şeyler için

(((ne gibi şeyler için))) güneş panelleri gibi

So, the Sun's energy is important for our lives.

Ana fiil: is-v1: geniş zaman

So: bu yüzden... öyleyse...

(((ne))) güneş enerjisi

(((is))) dir

(((nedir))) önemlidir

(((ne için))) yaşamlarımız için...

52. Parça – Running and Cycling

cycling: bisiklete binme	great: harika, büyük	way: yol, metot, yöntem
active: aktif örtmek	prefer: tercih etmek	cover: kaplamak, korumak,
longer: daha uzun	distance: uzak distance education	fit: zinde
healthy: sağlıklı	feel: hissetmek	tired: yorgun /// exhausted
but: ama	intense: yoğun	relaxing: rahatlatıcı
enjoyable: eğlenceli	enjoyable: eğlenceli	both: ikisinde

Running and cycling are both great ways to stay active. Some people prefer running because it's easy to do anywhere. Others like cycling because it's gentler on the joints. Running can be faster than cycling, but cycling can cover longer distances. Both activities help us stay fit and healthy. **Running might make us feel more tired**, but it can also be more intense. Cycling can be relaxing and enjoyable. So, both of them are good for our bodies.